

Udviklingsplan Toftlund

Opsamling på workshopforløb april 2019

JES VAGNBY ARKITEKTER

DemokraCity™

Intro

Tak for det store engagement til alle fire workshops.

I dette dokument har vi udarbejdet en opsamling på gruppernes arbejder. Vi lægger ud med en samlet opsamling, hvor vi har fundet frem til de fællesmængder og synergier, der har vist sig fra de fire workshops. Dernæst følger en enkeltvis opsamling på gruppernes arbejder. Det er ikke alle grupper, der har været lige effektive med at skrive deres drøftelser ned – og det er ikke alt skrift, vi har kunne tyde – så hvis der er nogle mellemregninger, vi mangler, så giv os endelig besked.

Sæt kryds: Opsamlingsworkshop tirsdag 21. maj, kl. 19-21, i Musik- og Teaterhuset

Nogle af grupperne har valgt at arbejde videre frem mod opsamlingsworkshoppen - vi vil meget gerne modtage jeres input og drøftelser senest tirsdag 14. maj, så det kan indarbejdes i opsamlingen. Tirsdag 21. maj er det planen, at vi præsenterer de samlede input fra workshopsne samt forslag til, hvordan vi i sensommeren 2019 kan arbejde med udvalgte byrums- og bylivseksperimenter.

Hvis vi skal lykkes med at gennemføre eksperimenterne, er det fortsat vigtigt med stor opbakning og engagement fra borgere og aktører – og alle er selvfølgelig velkomne – der er plads til mange flere engagerede ildsjæle.

Venlig hilsen

Jes Vagnby Arkitekter

Jes Vagnby og Malene Dyrmosé

N.B. Opsamlingerne på de enkelte gruppearbejder er opbygget forskelligt pga. workshopsnes forskellige forløb og indhold.

Opsamling på de fire workshops

Sammenhæng og synergier mellem ideer og drøftelser

Toftlunds identitet

- En vigtig opgave er at finde ind til, hvad Toftlund skal være kendt for – dette skal skinne igennem i alle de valg, der bliver taget i forhold til Toftlunds udvikling. Efterårets byrums- og bylivseksperimenter, skal hjælpe os med at komme endnu tættere på Toftlunds identitet
- Toftlund har allerede mange kvaliteter og tilbud, disse skal også frem i lyset

Ankomsten til Toftlund

- Styrkelse af synlighedsførelsen af Toftlund ved alle indfaldsveje
- Styrkelse af skiltningen, så det er lettere at finde ind til bymidten og rundt i byen.

Toftlunds bymidte

- Det kom tydeligt frem ved samtlige workshops, at man savner en stærkere fornemmelse af en central plads i Toftlund. Som det så fint blev sagt, skal man have en meget klarere fornemmelse af, hvornår man er 'landet'/ankommet til centrum af byen
- Begrønning af byen har også været et gennemgående tema. Selvom byen egentlig er meget grøn, kunne dette element styrkes endnu mere ved at arbejde med en mere forskelligartet begrønning, som også er med til at styrke biodiversiteten. Flere grupper arbejdede med ideen om en central bypark.

Styrkelse af handelsakse og kulturakse

- For at styrke sammenhængen i bymidten, tegner der sig et billede af, at der med fordel kan arbejdes med en handelsakse og en kulturakse. Dette kan fx. betyde at butikkerne skal fylde endnu mere i byrummet, at der skal etableres flere opholdspladser/hyggekroge, og ikke mindst at kulturen skal fylde meget mere i byens rum – og være mere tydelig/eksplisit i Toftlunds identitet.

Liv i byen

- I Toftlund mangler der liv i byen. Liv i byen er en afgørende faktor for Toftlunds fortsatte positive udvikling.
- Der blev i flere grupper talt om muligheden for, at det aktive *Æ Træfpunkt*, kunne placeres et (optimalt) sted nede i bymidten – for dels at bringe liv ned i byen, men i høj grad også for at styrke relations-dannelsen på tværs af aldersgrupper
- Der blev også drøftet muligheden for at ansætte en 'bylivs koordinator', der varetager foreningers og detailhandlens interesser (= byens interesser)
- Der er rigtig mange foreningstilbud i Toftlund, men der mangler nogle tilbud for den/de målgrupper, som er mere til spontane og uformelle aktiviteter. Det kunne være en idé at sætte fokus på spontane aktiviteter, når byrum skal nytænkes
- Et gennemgående tema var også muligheden for at etablere en café centralt i bymidten - et tilbud til både byens borgere og besøgende.

Miljømæssig og social bæredygtighed

Opsamling på workshop afholdt tirsdag 2. april 2019

Toftlund var forud for sin tid, da byen blev forgangs-by, som en del af Brundtland-projektet tilbage i 90'erne. Det vil være oplagt at se på, om man kan genskabe Toftlunds profil som innovativ grøn by, hvor byen, borgerne og kommunen er på forkant med bæredygtighed og innovation. Der kan arbejdes både med store og små grønne initiativer, hvor det blandt andet handler om muligheden for at tage medansvar for egne og andres livsvilkår samt bidrage til udviklingen af et robust lokalsamfund og fællesskaber.

Ekstern oplægsholder: Philip Hahn-Petersen, medejer af Habitats. Han satte bl.a. spot på bynatur og kom med indspark til, hvordan vi kan arbejde med begrønning og biodiversitet i Toftlund (vild natur og 'vild med vilje').

Gruppemedlemmer	Ideer og drøftelser / notater fra workshopmateriale	Sammenfatning JVA
Fokus: Natur i byen Gruppe A: Monica, Vibeke, Anne Grethe, Valdemar og Jakob	<ul style="list-style-type: none"> • Konflikt mellem plejet natur og vild natur • Behøver Kommunen at slå græsset så ofte – kan vi pleje arealerne på en anden måde, der tilgodeser en øget biodiversitet • Der er behov for, at der nedsættes arbejdsgrupper, der er med til at drive de enkelte projekter • Højen på Kongehøjen er åbenbart en gravhøj – den ligger på et grønt område – folk bøde vide, at det faktisk også er en gravhøj • Styrkelse af legepladser og andre udemiljøer i parcelhuskvarterene • Et projekt omkring vild natur/vild med vilje i området omkring Kælkebakken, langs stiforløb, ved Skolesøen, skråninger under Koldingvej tunnellerne og andre udvalgte grønne områder • Etablering af en bypark med beplantning (centralt i byen, nedrivning af Froschs Hotel), der danner små rum – og hvor der er store og små hyggeområder.	Behov for en pladsdannelse / et centrum i bymidten, der også fungerer som et grønt åndehul og rekreativt område, der giver mulighed for leg og ophold. Kan man i tæt samarbejde med Tønder Kommune udvælge nogle grønne områder, hvor man kan teste et 'vild natur/vild med vilje' projekt. Hvor man også tester behovet for driften af sådanne områder – herunder også behovet for, hvordan lokale arbejdsgrupper skal involveres. Det kan evt. være et pilotprojekt, der kan udbredes til hele Tønder Kommune.

Gruppemedlemmer	Ideer og drøftelser / notater fra workshopmateriale	Sammenfatning JVA
<p>Fokus: Natur i byen</p> <p>Gruppe B: Peter, Hans, Andreas og Lasse</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bilfri by • Arkitekttegnede gadelamper ved Musik- og teaterhuset • Lave et indhegnet område med græssende dyr • Natursti Fiskebæk • Kulturugen 2019 har overskriften Vildskab – kan vi udnytte dette ift. arbejdet med vild natur • Skulpturer i bymidten • Styrkelse af Søndergade med belysning og begrønning 	<p>Gruppen besluttede at tage på inspirationstur til Ribe og evt. andre byer og derefter udarbejde et forslag til, hvordan man i Toftlund kan arbejde med at styrke hele Søndergade / handelsforløbet.</p> <p>Husk at fremsende drøftelser/ideer inden opsamlingsworkshopen – senest tirsdag 14. maj</p>

Gruppemedlemmer	Ideer og drøftelser / notater fra workshopmateriale	Sammenfatning JVA
<p>Fokus: Grøn adfærd</p> <p>Gruppe C: Svend, Edel, Christian og Ole</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Fokus på madspild • Nedsivning af tagvand / genbrug af tagvand til vask og toiletskyld • Etablering af byhaver i samarbejde med børnehaver, skole og forældre • Etablering af MTB bane • Nem mulighed for frivillig affaldsindsamling (container + poser) • Mere fokus på kildesortering af affald og genbrugsmaterialer / opsamlingsstation for organisk affald • Bevidstgørelse omkring fokus på grøn adfærd gennem oplæg og stormøder • Ideer og erfaringer fra Brundtland videreføres til hele byen • Materialestation for udlån af redskaber / genbrugs- og lånecenter • Fremstilling af cykel med anhænger, der kan servicere en materialestation 	<p>Der blev fokuseret primært på at undersøge muligheden for etablering af en materialestation. I første omgang er tanken at lave et teststed centralt i byen. Til materialestationen skal der også udvikles en cykel med anhænger, så borgere nemt og miljøvenligt kan afhente og tilbagelevere redskaber.</p> <p>Første skridt er at undersøge behovet og lysten i Toftlund til en materialestation, derfor har gruppen aftalt at de vil udarbejde et spørgeskema, som vil blive udleveret på opsamlingsworkshopen tirsdag 21. maj.</p>

Erhvervs- og handelsmiljø

Opsamling på workshop afholdt onsdag 3. april 2019

Toftlund har et rigt handelsliv. Det siges, at man i Toftlund kan få dækket 95% af sine fornødenheder, der mangler kun en bank og en tandlæge. Ifølge Detailhandelsanalysen fra 2016 ligger der 23 butikker i bymidten, heraf flere dagligvarebutikker (SuperBrugsen og discount-butikkerne Aldi og Fakta). Derudover er der en række specialbutikker (blomster, bager, slagter, materialist, tøj m.m.). Butikkerne i Toftlund bymidte er koncentreret dels mod nord, hvor Fakta og Aldi ligger og mod syd ved Søndertorv, hvor SuperBrugsen ligger. Der er godt 100 meter mellem de to koncentrationer. Vi skal arbejde med at styrke forbindelsen mellem disse to områder. Derudover skal der arbejdes med at styrke bymiljøet i handeleggaden/strøget, hvor fokus bl.a. vil være på opholdsmuligheder og butikkernes kantzoner.

Ekstern oplægsholder: Marianne Jeppesen, City-Chef i Danmarks bedste handelsby – Vejle. Marianne udøste af sin viden og erfaring med, hvordan hun har arbejdet strategisk med udviklingen og styrkelsen af detailhandlen i Vejle.

Gruppemedlemmer	Ideer og drøftelser / notater fra workshopmateriale	Sammenfatning JVA
Gruppe A: Niels, Christian, Marianne, Hans og Rikke	<ul style="list-style-type: none"> • Vi mangler et torv • Vi mangler en café / et spisested • Bør vi udvide åbningstiderne, hvis vi skal imødekomme behovene fra pendlere • Bedre skiltning • Digitale søjler med information om aktiviteter fx placeret ved indfaldsvejene til byen • En overdækning af Søndergade / lukning af Søndergade for bilister • Et fokus på, at få vi endnu flere til at handle lokalt	<p>Hovedfokus for gruppens drøftelser var at styrke Søndergade – et fokus på primært den ensrettede del gik til at være et fokus på 'hele' Søndergade / handels-strækket.</p> <p>I Toftlund har man vænnet sig til at bruge bilen – dvs. det at kunne parkere meget tæt på indkøb, er anset for det eneste rigtige – men det har den konsekvens at alle pladser er en parkeringsplads samt at bylivet nærmest er ikke eksisterende. Hvordan kan vi skubbe til Toftlunds adfærd?</p> <p>Gruppens idé er at fortage en prøvelukning af Søndergade i en udvalgt periode, styrke forbindelse fra midtby til Søndertorv, samt at skabe et hyggeligere handelsmiljø, hvor butikkerne bevæger sig mere ud på gaden. Dette kunne fx gøres ved bl.a. at hver butik har en rød løber, der inviterer ind i butikken (inspiration fra Vejle).</p>

Gruppemedlemmer	Ideeer og drøftelser / notater fra workshopmateriale	Sammenfatning JVA
<p>Gruppe B: Eva, Søren, Svend og Hans</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivitetskalender • Etablering af et foreningskontor • Eventkoordinering i Toftlund • Ansat eventkoordinator / foreningsmedarbejder • Fællesplads til events / samling af byen → samling af Søndertorv og midtbyen • Forskønnelse af Østergade og Vestergade → byens visitkort • Fælles åbningstider for alle butikker + koordinering af aktiviteter • Flere fælles arrangementer for hele byen • Børnevenlige arrangementer / familiearrangementer • Tiltrækning af turister til by-arrangementer (jf. erfaringerne i Vejle) • Cykelstier ud i naturen kan være med til at styrke turismen 	<p>Hovedfokus for gruppens arbejde var en drøftelse af nødvendigheden i at ansatte en person, der som hovedopgave har at undetsøtte liv i byen. Her skal liv i byen forstås både i forhold til en styrkelse af detailhandlen/livet i bymidten – men også en styrkelse af foreningslivet.</p> <p>Ideen udsprang af oplægget fra Marianne Jeppesen – og en efterfølgende refleksion over, hvor afgørende vigtigt det er for Toftlunds udvikling at styrke og fastholde detailhandlen – samt at styrke samarbejdet mellem foreninger og aktører i byen.</p> <p>Hvis det skal tages seriøst var forslaget at overveje muligheden for at nogle af pengene til realisering af UVP Toftlund bør gå til et forsøg over tre år, hvor man afprøver en ansættelse af (den helt rigtige) en person (deltid/heltid), for at undersøge hvilke positive økonomiske og 'samfundsmæssige'/sociale effekter, det har (herunder fx øget aktivitet i byen).</p> <p>Gruppen har aftalt et arbejds møde mandag 29. april, kl. 08.00 hos Søren i SuperBrugsen. Her skal der udarbejdes et oplæg til personprofil og personens arbejdsgrundlag (stillingsbeskrivelse).</p> <p>Stikord: Fundraising, Kompetencer, Kaospilot-type</p> <p>Det vurderes, at det er vigtigt, at det nye Udviklingsråd tænkes ind evt. at personen forankres i det nye udviklingsråd. Derudover bør det også tænkes ind, hvordan snitfladerne skal være til den nye landdistriktskoordinator samt til Tønder Erhvervsråd (og Vækstrådet).</p>

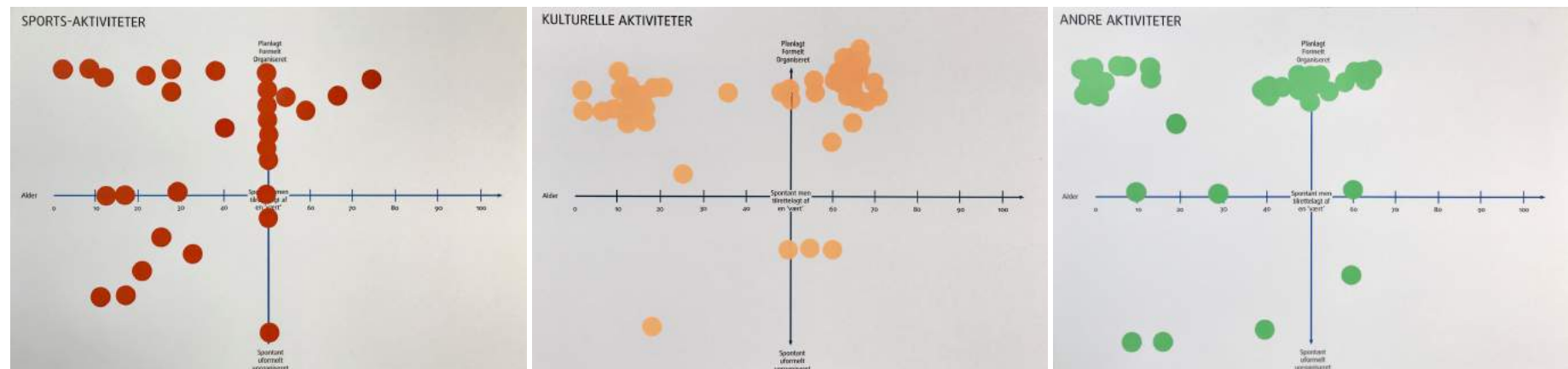
Byens funktioner, aktiviteter og liv

Opsamling på workshop afholdt mandag 8. april 2019

Toftlund er en by med mange kvaliteter, men Toftlund er en fragmenteret by, som bærer præg af at have en svag sammenhængskraft. Under dette tema skal vi arbejde med at udpege, samle, styrke og intensivere de kvaliteter, som Toftlund allerede har. Et vigtigt fokus bliver også at undersøge, hvordan vi kan skabe endnu mere synergi og samarbejde mellem byens aktører.

Opsamling øvelse 1

Denne øvelse gik ud på at kortlægge, hvilke typer af aktiviteter, der tilbydes i Toftlund, fordelt i tre kategorier/grupper: a) Kulturelle aktiviteter, b) sportsaktiviteter (= bevægelse og motion) og c) andre aktiviteter (fx gåtur, fællesspisninger, strikkeklub, hæng ud steder, leg). Dernæst skulle de kortlagte aktiviteter fordeles i en matrix, hvor man ud af x-aksen har alder og ud af y-aksen har i hvor høj grad aktiviteten er organiseret.

Den overordnede konklusion er, at mange/de fleste aktiviteter i Toftlund er koblet op på et bestemt tidspunkt – dvs. er organiseret, hvilket er interessant at undersøge lidt nærmere fordi analyser (Kilde: LOA Fonden) viser, at;

- Vores fritidsvaner er under forandring – mange nye niches og mere ad hoc deltagelse
- Piger og yngre kvinder er mindre med – og nogle samfundsgrupper er slet ikke med
- Børnene er i foreninger / voksne er selvorganiserede/private og er udenfor
- I hverdagslivet har vi ikke længere en kultur for at interagere med hinanden i byens rum

Tværgående trends på tværs af alder, køn, tid og aktiviteter:

- at have det sjovt (det legende)
- sammen med venner (det sociale)
- at blive bedre (progression og mestring)
- fleksibilitet (tid, organiseringsform, valg af aktivitet)

Derfor vil det være interessant at undersøge, om der bør arbejdes med at udvikle mere uformelle og spontane aktiviteter og mødesteder i Toftlund, der inviterer til bevægelse, leg, deltagelse og fællesskab. Hvor vi udfordrer grænsen mellem sport og leg, hvor vi udfordrer grænsen mellem sport/bevægelse og kultur – og hvor vi ikke mindst styrke mødet mellem mennesker i hverdagen. Dette kan måske være med til at nå de borgere i Toftlund, som ikke allerede er tilknyttet en forening eller et formaliseret fællesskab.

Opsamling øvelse 2	
Emne	Ideer og drøftelser / sammenfatning JVA
Kulturaktiviteter	Gruppen havde primær fokus på at styrke bymidten ved at styrke livet i byen gennem bl.a.:
Gruppe 1	<ul style="list-style-type: none"> • Etablering af en bypark i området foran Musik- og Teaterhuset og Højskolen. • Etablering af en offentlig tilgængelig scene, der kan benyttes af byens unge, Højskolen, foreninger mfl. (fx skoleelever og børnehaverbørn) • Afsøge mulighed for flytning af Æ Træfpunkt ned til bymidten, da det vil kunne give store synergier til dels bylivet men også relations-skabelsen i byen

	<ul style="list-style-type: none"> • Tiltrækning af en Aftenskole • Etablering af en café på Hotel Frosch • Færre p-pladser • Flytte byfesten til bymidten • Aktiviteter der samler på tværs af generationer – lige fra Krolf til HipHop • Synliggørelse af byens historie ved at fokusere på historiske 'spor'
<p>Kulturaktiviteter</p> <p>Gruppe 2</p>	<p>Gruppen havde primær fokus på behovet for at etablere et uformelt og spontant mødested/en café, der er åben for alle – og med et særligt vigtigt fokus på at nå målgrupper, som kan have svært ved at tage skridtet over 'dørtærsklen' (fx ensomme). At få de 'foreningsløse' til at møde foreningsfolket. Derfor er det også vigtigt, at der er en uformel og åben stemning. Der blev talt om, at et godt sted at placere cafeen kunne være i entré-området til Biografen, som allerede i dag bliver brugt, som 'hæng-ud-sted', når man venter på bussen. Derudover er det også en daglig strøm af mennesker, der skal på biblioteket.</p> <p>Ideen er at cafeen drives af forskellige foreninger på skift og på kryds og tværs, så cafeen samtidig også fungerer som en relationskaber på tværs af foreninger.</p> <p>Ideen kan evt. testes med en prøve-café.</p>

Emne	Ideer og drøftelser / sammenfatning JVA
Andre aktiviteter	Denne gruppe talte også om behovet for etablering af en café – her var der primær fokus på, at det skulle være en kulturcafé. Her kunne en vigtig samarbejdspartner være Musik- og Teaterhøjskolen samt Kulturskolen Tønder – og der skulle være et primær fokus på at tiltrække de yngre generationer.

Emne	Idee og drøftelser / sammenfatning JVA
Sportsaktiviteter (=Bevægelse og motion)	<p>Gruppen havde primært fokus på muligheden for at arrangere en åben aktivitetsdag x-antal gange i sommerhalvåret, hvor 'alle' både de foreningsorganiserede og ikke-forenings-organiserede aktiviteter er tilstede. Formålet er at gøre det synligt for nuværende og nye borgere, hvilke forskellige fritidstilbud, der er i Toftlund – hvilket også kan give anledning til, at der bliver taget initiativ til nye aktiviteter. Det er meningen, at aktivitetsdagen skal foregå i bymidten, så man ikke tillægger aktiviteterne en forudbestemt vinkel (fx sport).</p> <p>Der er planer om flere aktiviteter i begyndelsen af september ifm. Udviklingsplan Toftlund (Temaug på Toftlund Distriktsskole samt byrums- og bylivseksperimenter), hvor det kunne være oplagt at afholde den første aktivitetsdag. Ronni Rix Back, Foreningskonsulent, Kultur og Fritid vil sammen med gruppe være tovholder på dette projekt.</p>

Byens ankomster, forbindelser og bevægelse

Opsamling på workshop afholdt tirsdag 9. april 2019

Man kan sagtens køre forbi Toftlund uden at ane, at der ligger en by rig på indkøbsmuligheder og kulturtilbud. Vi skal undersøge hvor og hvordan, vi kan arbejde med nogle tydeligere ankomstpunkter og øget synlighed af byen. Hvad er det, der skal få forbipasserende til at køre ind i Toftlund? Der er også udfordringer med at finde rundt i Toftlund. Det ser man allerede, når man er ankommet til byen, hvor det kan være svært at gennemskue infrastrukturen. Der skal arbejdes med at undersøge, hvad der skal til for at skabe en bedre sammenhæng og fysisk forbindelse mellem attraktioner og aktører, der skal være med til at sikre, at man bliver ledt de 'rigtige' steder hen på den 'rigtige' måde.

Gruppemedlemmer	Ideer og drøftelser
Fokus: Byens små og store attraktioner og pladser	Opsamling på gruppearbejde udarbejdet af Thomas Trier:
Gruppe A: Anne Kathrine, Jørgen, Peter og Thomas	Vi har i vores gruppe taget udgangspunkt i to udfordringer: 1) Byen mangler et samlingspunkt. Når man ankommer til Ribe, ved man hvornår man er i byen. I centrum af byen. Man lander så at sige ved domkirken. Et sådant samlingspunkt mangler Toftlund. Man mangler følelsen af at være landet i byen, når man ankommer til Toftlund. 2) Hvordan bevarer vi livet i byen. Skrækeksemplet er Vojens, hvor byens midtby efterhånden mere og mere ligner en spøgelsesby med flere og flere forladte butikker. For at starte med udfordring nr. 2, så er der også forsvundet butikker fra Toftlund gennem tiderne. Siden undertegnede kom til Toftlund for 6 år siden, er der forsvundet 3 banker, en Expert Radio og flere andre butikker. Det er svære tider for detailhandelen i en lille by som Toftlund, hvor konkurrencen fra internethandlen er ubarmhertig. Mister vi butikkerne i byen, så er byen død. Vi er nødt til at samle alle kræfter på at understøtte byens handelsstrøg så meget som muligt og samtidig se os om efter alternativer til, hvad der kan skabe liv i byens naturlige bykerne. I vores øjne er området omkring Frochs Hotel, gågaden og de nærmeste omkringliggende områder byens naturlige bykerne. Hvad skabte liv i en bys bykerne før man havde butikker? Hvad samlede folk om i gadekæret før handel og butikker blev en del af byens liv og identitet? Der skal være mennesker, der færdes i bykernen. Der skal være liv og folk der har ærinder i bykernen. Vi vil gerne, at f.eks. Æ Træfpunkt flytter til bykernen (hvis de kan overtales). Æ

Træfpunkt har mange ugentlige arrangementer og aktiviteter og over 100 aktive brugere. Vi vil gerne, at andre foreninger, yoga, gymnastik, dans, unge, gamle – så mange aktiviteter som muligt flytter til byens kerne og giver den liv. Aktiviteterne skal eksempelvis indrettes i de butikker og lokaler som allerede ligger øde hen. Frochs Hotel står muligvis overfor en lukning. Den tidligere Nordea Bank står tom hen. Butikken ved siden af Nordea Bank i Søndergade nr. 19 står tom. Disse bygninger skal befolkes og beriges med liv. Gerne alle døgnets timer. Dette er samtidig smukke gamle bygninger, der i høj grad bærer byens historie, som man i samme ombæring skal renovere, bevare og skabe liv i.

Udfordring nr. 1 ligger i forlængelse af udfordring nr. 2 og understøtter denne. Vi vil gerne lave en skov og et bjerglandskab. Midt i Toftlund. På Søren Jensens Vej – der hvor rundkørslen ligger pt. Det skal naturligvis være et offentligt område, hvor alle kan færdes og opløftes af stedets originalitet og afslappende aura. Bjerglandskabet skal laves sådan, at det absolut er en seværdighed. Noget der vil vække opsigt. Der skal være en friluftsscene i skoven/bjerglandskabet. Der skal indrettes en café af glas på den gavlside af Frochs Hotel der vender ud mod Søren Jensens Vej. Fra cafébordene udenfor caféen kan man opleve hvad der foregår på friluftsscenen. Musik og Teaterhøjskolens elever vil jævnligt opføre koncerter og forestillinger på scenen. Skoven/pladsen skal rumme andre aktivitetsskabende elementer. Så som trampoliner, gynger, vipper eller den nedenfor viste vulkankrater-overgang. Det skal være en oplevelse at gå gennem bjerglandskabet/skoven.

Bjerglandskabet/skoven skal understøtte oplevelsen af et centrum i byen. Samtidig skal det:

- a) understøtte butiksmiljøet i området ved at tiltrække mennesker og handlende til byens midte
- b) understøtte forenings- og fritidsaktiviteterne i bykernen – fra udfordring nr. 2

Bjerglandskabet/skoven skal give folk lyst til at slå et smut forbi Toftlund og handle i byens butikker. Det skal være et rart, spændende og opløftende sted at besøge.

Vi tænker også, at det kunne være en idé, at butikkerne havde åbent til kl. 20 eller 22. evt sådan at de åbner senere. Så vil åbningstiderne flugte mere med, hvornår pendlerfolket i Toftlund og omegn har fri fra arbejde og mulighed for at handle. Det vil også flugte bedre de borgere der kommer til området for at deltage i forenings- og fritidsaktiviteter. I dagtimerne kunne bygningerne fra udfordring nr. 2 befolkes af skoleaktiviteter fra Musik og Teaterhøjskolen.

Gruppemedlemmer	Ideer og drøftelser / notater fra workshopmateriale
<p>Fokus: Byens små og store attraktioner og pladser</p> <p>Gruppe B: Christian, Mogens, Kirsten, Linda og Anders</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kulturtorvet: Området kunne gøres endnu mere spændende med udsmykning • Den ensrettede del af Søndergade: Nedlæggelse af p-pladser til fordel for begrønning og flere opholdsmuligheder • Evt. bør Søndergade lukkes helt for bilisme eller alternativt trafikken vendes, så der er et naturligt forløb hele vejen gennem Søndergade • Indsnævring af Søndergade ved at male striber i siden af vejen (begge sider), så cyklisterne får plads og bilernes fart nedsættes • Søren Jensens Vej: Området er præget af for mange p-pladser – det er et kedeligt og trist område Området mellem Spar 2 og Musik- og Teaterhuset indrettes så det kan anvendes til udendørskulturelle aktiviteter = Bagsiden af Froschs Hotel kan udbygges med en pavillon til teater og musik • Lystskoven: Forbedring af stier og bedre vedligeholdelse (det er godt med shelter-området). Det kunne være oplagt at skabe en stærkere synlig forbindelse mellem skov og golfbane.

Gruppemedlemmer	Ideer og drøftelser / notater fra workshopmateriale
<p>Fokus: Ankomster og vejen ind til bymidten</p> <p>Gruppe C: Gunnar, Asger, Verner, Carl Erik og Jytte</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Der mangler generelt skiltning i Toftlund – der kunne udarbejdes en særlig form for skiltning i Toftlund. Fx retro rød-hvide skilte med lys (emalje). • Der bør generelt arbejdes med infotavler – også ved p-pladserne i byen, da det er der, man 'ankommer' til byen • Melvang – ved Kirken: Der mangler skiltning til centrum og til andre lokationer, fx til Golfcenteret • Bygge en 'broen' som port til byen – som dekoreres med fx Musik- og Teaterhusets logo og med brug af laserlys • Østergade og Vestergade: Huse i forfald bør forskønnes, da de giver et dårligt indtryk af byen • Rundkørsel Syd: Forbedring af skiltning – Toftlund ligger både mod Ribe og mod Koldning • Skiltning 'ud af byen' ved Aldi • Lille rundkørsel ved Vestergade bør fjernes, da flere alligevel ikke ser den • Mariegårdsalle: Manglende skiltning mod centrum

Gruppemedlemmer	Ideer og drøftelser / notater fra workshopmateriale
<p>Fokus: Ankomster og vejen ind til bymidten</p> <p>Gruppe D: Astrid, Edel, Knud, Orla og Jari</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ribevej mod Vestergade: Skiltning fra begge retninger • Bevtoft/Koldingvej: Mangler skilte og synlig infotavle • Mariegaards Allé: Svingbane fra Ribe → flot skiltning • Rundkørsel syd: beplante trekant • Midlertidig skiltning – evt. med blomsterskrift • QR-koder ved fx 'Pøls Åse' → se hvad byen indeholder, er du nysgerrig • Ribevej/Vestergade: Mangler skiltning – Toftlund er blevet fjernet • Slogan: Der er liv og gode butikker i Toftlund – kig ind 3e

Gruppemedlemmer	Ideer og drøftelser / notater fra workshopmateriale
<p>Fokus: Byens tilgængelighed og trykthed</p> <p>Gruppe E: Eva, Jens, Liselotte, Holger, Alex og Marianne</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Østergade/Vestergade: Mangler cykelsti pga. farlig trafik i begge retninger Gøre fortovene og vejen smallere. Fjerne forhindringerne i Østergade. • Generelt ved alle vejkryds: Nedsænkede kantsten i vejkryds samt ved naturlige overgange (fx t-kryds) og prioritering af taktillinjer. Nedsænkede kantsten er til glæde for bl.a. kørestolsbrugere, barnevogne og rollatorbrugere • Der bør desuden laves fodgængerovergange ved naturlige steder og ved gadehjørner.

Gruppemedlemmer	Ideeer og drøftelser / notater fra workshopmateriale
<p>Fokus: Byens tilgængelighed og tryghed</p> <p>Gruppe E: René, Robert, Jesper og Hans</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Udfordringer for cykelister: Høllevang → Toftlund skole Skolen → Hallen (udkørsel ved SuperBrugsen og Herrestedgade, Søndergade parkering) • Der er forskellige hastigheder i Toftlund – den bør være fx 40 km/t i hele byen • Udfordring for gående: Krydse Koldingvej til Kirken • Øget sigtbarhed ved SuperBrugsen. Der bør evt. etableres et lyskryds, så bilerne kan komme ud uden at køre cykelister ned. • Etablering af dobbeltrettet cykelsti langs Søndergade i Skolesiden (modsat SuperBrugsen) – evt. etablering af lyskryds • Rundkørsel ved 'Aldi-krydset' med et stort træ (en eg. fx) i midten + evt. bænke. • Flytte hæveautomat ved Søndergade/Herrestedvej • Gøre den ensrettede del af Søndergade til gågade, hvor der dog gerne må cykles. Derudover skal der skabes grønne områder og caféliv i gaden

FOTOGALLERI

Miljømæssig og social bæredygtighed

Erhvervs- og handelsmiljø

Byens funksjoner, aktiviteter og liv

Byens ankomster, forbindelse og bevægelse

